

De toekomstkunst in de kinderkamer

— of —
Hoe langer hoe gekker.

EMPORA mutantur nos et mutamur in illis.
De tijden veranderen en wij met hen, zeggen de wijsgeeren van alle tijden.

Men behoeft eigenlijk geen wijsgeer te wezen om tot die erkenning en tot die verklaring te komen, want wij behoeven slechts in eigen, beperkte, omgeving rond te zien, om tot de erkenning te komen, dat er een voortdurende verandering is in onze zeden, onze gebruiken, onze genoegens, onze kleding, in de uitmontering onzer woningen.

Dit alles is de vrucht van den vooruitgang, van de ontwikkeling van wetenschap en nijverheid en kunst, van alles wat te samen het begrip „evolutie” vormt.

Er wordt wel eens beweerd, dat onze tijd — wij spreken voor Nederland — geen eigen stijl heeft. En dan denkt men voornamelijk aan de bouwwerken.

Maar op ander gebied van kunst en kunstnijverheid heeft zich wel degelijk een eigen stijl baan gebroken, die het merk der oorspronkelijkheid draagt.

Dan, niet alles wat nieuw is, is mooi, en niet alles wat mooi is, is nieuw. Er is nog een massa navolging.

In dit opzicht evenwel staat ons land niet achter bij andere landen. Wie in deze dagen in Engeland komt, kan een terugkeer bemerken tot den stijl van den eersten tijd van het Victoria-tijdperk. Vooral in behangselpapier en in meubelen. De geweldig groote, schel gekleurde bloemen, de onmogelijke vogels op nog onmogelijker takken, de muur-randen met allerlei soort van bloesems komen weer in de mode. Wat

70 jaren geleden gangbaar was, heeft nu de aantrekkelijkheid van het antieke.

Daarnaast is er altijd nog een soort van Chineesche woede, die zich openbaart in een veelvuldige aanwending van zwart en goud voor kussens en meubelbekleding. Echte mandarijn-kleding doet opgeld.

Het nieuwste voor huisdecoratie is evenwel het post-impressionisme. Dit uit zich in het streven om een vertrek zóó te meubelen en te stoffeeren dat het een „emotie” geeft.

Er is een ernstig verlangen naar een „Hamlet”-stijl, zooals er Lodewijk- en Keizerrijk-stijlen zijn. Men wil een „Paradise Lost”-Kamer inrichten en een of ander kunstenaar droomt van een vertrek, dat den indruk zou geven van de beroemde Mondscheinsonate.

Waarom niet? Men kan op dit gebied het allermalste ondernemen zonder gevaar te loopen om uitgelachen te worden. Wij hebben gelezen van een maaltijd te Londen, gegeven in een zaal waarvan de zoldering geheel zwart was geverfd, de muren van een bleekeroomkleur waren en het vloerkleed geheel effen oranje. De tafel was gesierd met gele chrysantemums en de kaarsen droegen zwarte kapjes.

De uitkomst heet bevredigend te zijn geweest.

Dat zal wel.

Nu hadden wij het over wijsgeeren.

Wel, het is een voor wijsgeeren uitgemaakte zaak, dat, wie nieuwe begrippen ingang wil doen vinden, beginnen moet met het kind.

Wie het kind heeft, heeft de toekomst.

Het is dus geen wonder, dat de toekomstkunst, het zoogezegde futurisme, zich tot het kind heeft gewend en zich herinnerd, dat een kinderhand gauw gevuld is.

De futuristen hebben gemeend hun kunst het spoedigst onder de aandacht van het publiek te kunnen brengen door nieuw speelgoed te maken voor de kinderen.

Het denkbeeld is vernuftig maar niet nieuw. Het is, op eenigszins andere wijze, ook uitgewerkt door degenen die in ons land de tentoonstelling „Schoonheid in het leven van het volkskind” in het leven roepen. Ook hier zal speelgoed een rol vervullen, maar niet het kunstige speelgoed, vrucht der moderne nijverheid en techniek, dat zelfs de meest verrassende wetenschappelijke vindingen binnen het bereik des kinds brengt, doch het primitieve, het eenvoudige, het degelijke, dat in eigen huis en aan eigen haard is vervaardigd, uit liefhebberij. Speelgoed, waarmee gespeeld kan worden, omdat het tegen een stootje kan.

Ter eere van de futuristen zij gezegd, dat het door hen ontworpen speelgoed, waarvan wij hier eenige afbeeldingen brengen, er ook nog al vrij stevig uit ziet.

Maar met speelgoed alléén meenen zij niet te kunnen volstaan. Heel de kinderkamer, meubels, gordijnen, wandbekleding, moet het kenmerk dragen van de toekomstkunst.

In het Londonsche West End houden kunstenaars van beiderlei kunne zich thans bezig dit doel na te streven, op de wijze als waarvan onze afbeeldingen getuigen.

Zij vereischen geen toelichting.

Maar zij doen vragen rijzen.

Kinderen hebben veelal een sterk ontwikkeld gevoel, onbewust, voor schoonheid van kleur en vorm, hoe eenvoudig de kleur, hoe primitief de vorm moge zijn.

Zullen zij deze zonderlinge vormen, deze bizarre kleuren aanvaarden? Zullen zij de dragers worden van de in deze kunstvormen uitgedrukte begrippen — s'il y en a?

Wij betwijfelen het sterk.

Want kinderen zijn heel nuchter, ondanks alle geestdrift waartoe zij hun zieltjes kunnen opwerken. Zij vinden den regenboog prachtig, maar zullen zij „alle kleuren van den regenboog” mooi vinden?

Als het van de kinderen afhangt, dan zal, meenen wij, de toekomstkunst misschien, een kunst blijven, maar of zij toekomst zal hebben?

Wij durven het niet beslissen.

Een feit is het, dat elke nieuwe richting, die zich baan heeft gebroken, zij het op het terrein van kunst, wetenschap of godsdienst, steeds te kampen heeft gehad met tegenwerking en niet-begrepen worden.

En ook is het waar, dat de voormannen van zoo'n nieuwe richting door hun enthousiasme, vaak hun doel zijn voorbij gestreefd.

Of dit ook met het futurisme het geval is?

De tijd zal moeten leeren of degenen, die nu tegenstanders zijn, en hun hart lucht geven in felle en afkeurende critiek, later wat meer vertrouwen en waardeering zullen schenken aan het futurisme en ook of de futuristen zelf door den tijd zullen bekennen, dat zij in hun uitingen wel wat te ver zijn gegaan.

Wie weet?

In ieder geval ligt het niet op ons terrein een oordeel over het futurisme te geven.

Onze taak is alleen het actueele onder de aandacht van onze lezers te brengen. Wij hebben dit ook nu gedaan, vooral omdat het hier gaat over de ontwikkeling van het schoonheidsgevoel bij onze kinderen.

